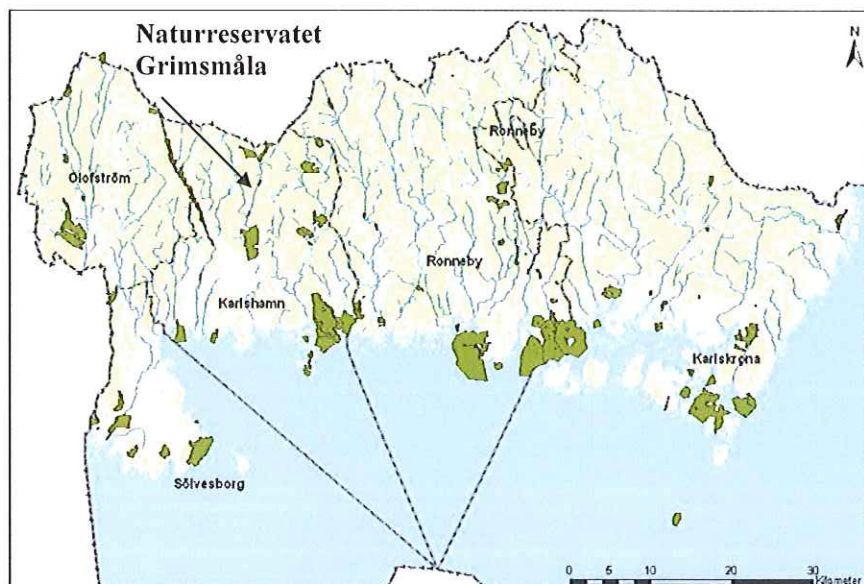

Skötselplan för naturreservatet Grimsmåla i Karlshamns kommun

Länskarta med reservatet markerat

Planförfattare: Lars-Göran Olsén

Beställningsadress: www.lansstyrelsen.se/blekinge

Copyright: Länsstyrelsen i Blekinge län

Omslagsbild: Björkhage i Mieåns dalgång, 2009-10-12.

Foto: Lars-Göran Olsén

Innehållsförteckning

1 Syftet med naturreservatet	4
2 Beskrivning av området	5
2.1 ADMINISTRATIVA DATA	5
2.2 HISTORISK OCH NUVARANDE MARKANVÄNDNING	7
2.3 OMRÅDETS BEVARANDEVÄRDEN	10
2.3.1 Geovetenskapliga bevarandevärden	10
2.3.2 Biologiska bevarandevärden	10
2.3.3 Kulturförhistoriska bevarandevärden	11
2.3.4 Intressen för friluftslivet	12
3 Referenser	12
4 Planerad markanvändning och skötsel	12
4.1 GENERELLA RIKTLINJER	12
4.2 INDELNING I SKÖTSELOMRÅDEN	13
5 Mål och åtgärder för skötselområden	13
5.1 SKÖTSELOMRÅDE 1.	13
5.2 SKÖTSELOMRÅDE 2.	15
5.3 SKÖTSELOMRÅDE 3.	16
5.4 SKÖTSELOMRÅDE 4.	16
5.5 SKÖTSELOMRÅDE 5.	19
6 Friluftsliv och turism	20
6.1 BESKRIVNING	20
6.2 ÖVERGRIPANDE MÅL	20
6.3 ANLÄGGNINGAR FÖR FRILUFTSLIVET	20
7 Utmärkning av reservatsgräns	21
8 Bränder och brandbekämpning	21
9 Jakt /Jakt och fiske	21
10 Tillsyn, dokumentation och uppföljning	22
10.1 TILLSYN ÖVER FÖRESKRIFTER	22
10.2 UPPFÖLJNING AV BEVARANDEMÅL	22
10.3 DOKUMENTATION AV SKÖTSELÅTGÄRDER	22
11 Kostnader och finansiering	22
12 Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder	22

Bilaga

- Bilaga 1: Reservatets gränser, fastighetsgränser, mm
- Bilaga 2: Översiktskarta
- Bilaga 3: Markanvändning Häradskartan 1920-tal
- Bilaga 4: Naturtyper
- Bilaga 5: Skötselområden
- Bilaga 6: Anläggningar för friluftslivet
- Bilaga 7: Jordartskarta

1 Syftet med naturreservatet

Ändamålet med den ursprungliga reservatsbildningen med stöd av Naturvårdslagen 1979 var ”att för det rörliga friluftslivet samt den vetenskapliga och kulturella naturvården bevara en oexploaterad del av Mieåns dalgång med bl a skyddsvärd åsformation samt värdefull ädel-lövskog av ek och ask”. Den allmän målsättning med skötseln av reservatet var då ”skötseln av reservatet skall syfta till att bevara områdets lövskogs- och betesprägel. Hamling skall ske i de delar av området där den tidigare utförts. Betningen skall med hänsyn till floran ske med nötkreatur”.

En viktig grund för beslutet 1979-06-11 var att bevara ett skyddsvärt avsnitt av Mieåns dalgång med kvarvarande grusformationer i form av rullstensåsar och terrassavlagringar.

I utvidgningen av reservatet finns sådana grusformationer i västra dalsidan som reservatet ursprungligen bildades för samt även åsbildning och en dödisgrop. I gränsområdet mellan det ursprungliga reservatet och utvidgningen finns vad som har tolkats som en iskontaktbildning med terrassen in i det nya reservatsområdet och norrut. Dessa bildningar har i *Grus och morän i Blekinge* getts högsta naturvårdsklass.

Syftet med reservatet är att:

1. Bevara biologisk mångfald på land och i limnisk miljö:

- På landskapsnivå – i Natura 2000-området Grismåla med naturtyperna *Vattendrag med flytbladsvegetation eller akvatiska mossor* (3260), *Torra hedar* (4030), *Fuktängar med blåttåtel eller starr* (6410), *Trädklädd betesmark* (9070), *Näringsrik ek eller ek- avenbokskog* (9160).
- På landskapsnivå – bevara variation i lövskogsområden i Mieåns dalgång och i ett odlingslandskap med hamlade träd.
- På landskapsnivå – Mieån i reservatet är en god miljö för flodpärlmussla och Mienöring
- På landskapsnivå – naturreservatet är en god miljö för fladdermöss.
- På artnivå – bevara Natura 2000 arten *Flodpärlmussla* (1029) och lekande Mienöring som är en förutsättning för att flodpärlmusslan ska kunna fortplanta sig.
- På artnivå – bevara Natura 2000 arterna barbastell, mustasch/brandts fladdermus, vattenfladdermus, dvärgfladdermus och gråskimlig fladdermus.
- På artnivå – bevara rödlistade och i Blekinge ovanliga arter.

2. skydda värdefulla naturmiljöer i form av.

- Isälvsavlagringar i Mieåns dalgång vid och strax över högsta kustlinjen i form av terrasser, iskontaktbildning, åsrygg och dödisgrop.

3. Återställa värdefulla naturmiljöer:

- återställa en naturliknande åfåra i Mieån med lekgrus, till förmån för Mienöringen och flodpärlmusslan, där den naturliga åfåran har rensats på stenblock

3. Med beaktande av naturvärdena vårda värdefulla kulturhistoriska lämningar

- i form av torp, tjärdal, odlingsrösen och hamlade träd.

4. För det rörliga friluftslivet:

- ett besöksmål med vacker natur längs Miån, kvartärgeologiska bildningar i Mieåns dalgång samt rester av ett torp med tjärdal och linbastu.

2 Beskrivning av området**2.1 Administrativa data**

Objektnamn	Grimsmåla
Objektnummer	10-02-034
Skyddsform	Naturreservat
Beslutsdatum	2010-12-01
Natura 2000 - beteckning	SE 0410122 Grimsmåla
Totalareal (ha)	20,5
Landareal (ha)	19
Vattenareal (ha)	1
Naturvårdsförvaltare	Länsstyrelsen i Blekinge
Län	Blekinge
Kommun	Karlshamns
Lägesbeskrivning	Reservatet ligger i Mieåns dalgång vid riksväg 29 (gamla sträckningen) i Grimsmåla, ca 15 km norr om Karlshamn.
Sakägare	Markägare/djurhållare, jakträttsinnehavare,
Fastigheter	Grimsmåla 1:4, inköpt del av Ringamåla 2:1 (fastighetsbildning ska ske).
Servitut	Rätt till tvättplats, vattenhämtning och väg. Kraftledning
Samfälligheter	Samfällid väg, fiske i Mieån, vatten i Mieån
Nyttjanderätter	Jakt
Naturtyper	Areal (ha)
Skogsmark	13,7 ha
Betad skog	1,6 ha
hagmark	3,3 ha
Äng	0,4 ha
Å	0,7 ha
Sjö	0,4 ha

Natura 2000-habitat	<i>Vattendrag med flytbladsvegetation eller akvatiska mossor</i> 3260 <i>Torra hedar</i> 4030 <i>Fuktängar med blååtåtel eller starr</i> 6410 <i>Trädkädd betesmark</i> 9070 <i>Näringsrik ek eller ek-avenbokskog</i> 9160
Prioriterade bevarandevärden:	
Marks lag	Skog, våtmark, äng, hagmark, sötvattensstrandäng
Naturtyper	Ädellövskog, sumpskog, ekskog, björkhage, blandlövskog, öppen betad fuktäng, öppen slåtterhävdad fuktäng, å och liten sjö.
Strukturer	Torrakor, lågor, hamlade träd, hålträd, mulmträd, mindre å, bottnar för och med flodpärlmussla, slåttermark, betesmark, isälvsavlagringar i form av terrasser, ås, dödisgrop och en iskontaktbildning.
Funktioner	Viktig åbotten (grusbotten) för flodpärlmussla och Mienöring. Viktig fladdermuslokal.
Arter EU-arter: Habitatdirektivets annex 2	<u>Blötdjur</u> Flodpärlmussla
Habitatdirektivets bil. 4	<u>Fladdermöss</u> Barbastell, mustasch/brandtsfladdermus, vattenfladdermus, dvärgfladdermus och gråskimlig fladdermus
Rödlistade arter	<u>Fladdermöss</u> Barbastell EN <u>Blötdjur</u> Flodpärlmussla EN <u>Lavar</u> Blek kraterlav <i>Gyalecta flotowii</i> NT <u>Insekter</u> Smalvingad blomcock <i>Strangalia attenuata</i> VU Svartbent bäckbroms <i>Ibis marginata</i> LC bäckbaggen <i>Normandia nitens</i> LC <u>Kärlväxter</u> Ask <i>Fraxinus excelsior</i> VU

Övriga ovanliga arter och signalarter	<u>Kärlväxter</u> Myrlilja (växer här nära sydöstra utbredningsgränsen i landet) Blåsippa Vätteros <u>Mossor</u> Klippfrulania
	Rödlistekategorier: EN = starkt hotad, VU = sårbar, NT = missgynnad, LC=livskraftig (Rödlistade arter i Sverige 2005).
Kulturmiljöer	Stenmurar, odlingsrösen, rester av 2 torpbebyggelse med husgrunder, källare, tjärdal och linbasta.
Friluftsliv	<i>Viktiga bevarandevärden för friluftslivet:</i> • Naturpedagogik • Kulturhistoria • Besöksobjekt • Landskapsbild

2.2 Historisk och nuvarande markanvändning

Grimsmåla ligger i norra delen av den naturgeografiska regionen *Blekinges sprickdalsterräng och ekskogsområde*. Denna region är sjörik och präglas av uppodlade nordsydliga sprickdalar med däremellan liggande skogsklädda höjdryggar där bok och ek dominerar i naturliga skogar men stora delar av marken är planterad med gran eller tall samt på senare tid även lärk. I dalgångarna rinner vanligen vattendrag. Naturreservatet Grimsmåla ligger i Micåns dalgång.

Topografi, berggrund och jordarter

Getryggsås med gammal ädellövskog på sluttningarna. Foto: Lars-Göran Olsén

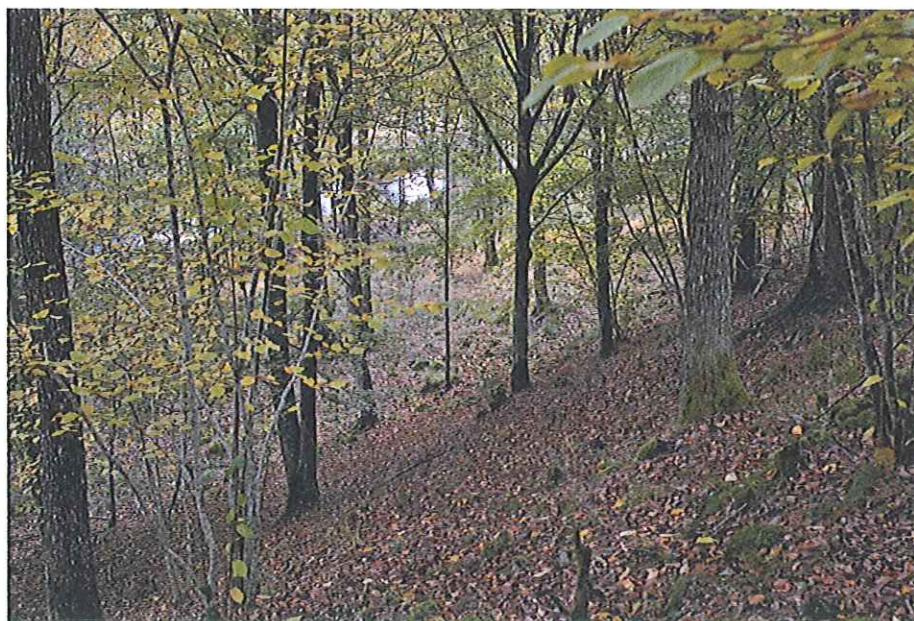
Naturreseptatet ligger på nivåer mellan ca 65 och ca 90 meter över havet, d v s i ungefärlig nivå med högsta kustlinjen som i denna del av Blekinge ligger på ca 65 meter över havet. Berggrunden utgörs av granodiorit. Naturreservatet utgör ett tvärsnitt av Mieåns dalgång, med isälvsavlagringar i dalsidorna. Isälvsavlagringarna utgörs av övervägande grovt material i två terrasser på en höjd av ca 75 meter och 80 meter över havet samt en 6-8 meter hög åsrygg. Vångagylet är ca 0,3 ha stor sänkt sjö som ligger i en dödisgrop. Ytterligare några av de kuperade formerna i den nedre terrassen kan eventuellt förklaras med inlagrade dödispartier. Den nedre terrassens östra sida är brant och har tolkats som en iskontaktbildning. Även på den östra sidan av dalgången finns en mindre terrass, ca 80 meter över havet.

Markhistorik

I dalbotten har marken använts som äng medan dalsidorna nyttjades som betesmark. Åkrarna låg på terrasserna, på västra och norra sidan av Vångagyl samt ovanför dalgången. I anslutning till den övre västra terrassen har legat ett torp och längst upp i sluttningen ett annat torp. Förutom husgrunder finns långsträckta odlingsrösen runt den övre västra terrassen samt en tjärdal och en linbastu i övre delen av sluttningen.

Översiktlig vegetationsbeskrivning

På sluttningarna växer lövskog med viss inblandning av främst tall, men även gran och något lärkträd som i huvudsak har spritt sig från närliggande planterade bestånd. På östra sidan finns ask och lind som tidigare har varit hamlade. Den fuktiga dalbotten öster om Mieån har nyttjats som slåttermark, men är numera betesmark. Eftersom området betas med får är betetrycket mycket ojämt med nästan inget betetryck alls på de fuktigaste delarna. Ett kort dike har våren 1998 rensats för att de fuktigaste delarna

Brant östvärd sluttning på en isälvterrass ner mot Mieån.

Foto: Lars-Göran Olsén

mellan gamla Tingsrydsvägen (den gamla sträckningen av väg 29) och Mieån skall torka upp så att fåren skall kunna beta även dessa delar. Stora delar av det fuktiga området är igenvuxet med främst pors och marken täcks av vitmossa. Myrlilja bildar mindre bestånd på två platser i reservatet, och förekommer i övrigt som enstaka exemplar. Myrliljans sydöstgräns i landet ligger strax söder om Grimsmåla.

Djurliv

I Mieån finns en lokal öringstam. På grund av vandringshinder i ån, både mot havet och mot sjön Mien, och att åbotten har stenrensats begränsas både fortplantning och tillväxt för arten. Vid flera bottenfaunaundersökningar har konstaterats att Mieån vid Grimsmåla har en artrik bottenfauna med bland annat flera förurningskänsliga arter. Mienöringen är en förutsättning för att flodpärlmusslan ska kunna fortplanta sig. Flodpärlmusslans larver lever en period fastsatta på öringens gälar. På grund av den svaga öringstammen har flodpärlmusslan mycket svårt för att fortplanta sig och numera finns endast ett fåtal äldre musslor kvar inom Grimsmåla naturreservat. Grimsmåla är en artrik och viktig lokal för fladdermöss. Vid en inventering 2008 hittades 5 arter av fladdermöss, bland annat den mycket sällsynta barbastellen som bara har hittats på ett fåtal platser i Blekinge. Det halvöppna landskapet längs Mieån är bra jaktmarker och de många träden med håligheter utgör bra boplatser för fladdermössen.

Vattensystem

Mieån rinner från sjön Mien i Småland och mynnar i havet vid Karlshamn. Bitvis rinner ån i en djup dalgång som i Grimsmåla är ca 35 m djup.

Mieån är fördjupad i södra delen av reservatet. Material från rensningen av ån ligger som en vall på östra sidan av ån där det tidigare fanns flera åfåror (till vänster i bilden, se bilaga 3).

Foto: Lars-Göran Olsén

I Grimsmåla finns ett mindre tillflöde från Trehörnagylet och Vångagylet på västra sidan, och från en mindre källa i östra dalsidan. Miån har en stenrensad åfåra. I Södra halvan av reservatet har de naturliga åfåror ersatts med en grävd kanal. Miåns åfåra är rensad från stenblock för att ån skulle fungera för timmerflottning.

2.3 Områdets bevarandevärden

2.3.1 Geovetenskapliga bevarandevärden

Reservatet ligger omedelbart över högsta kustlinjen och omfattar ett tvärsnitt av Mieåns dalgång med isälvsavlagringar i form av terrasser, åsbildning, dödisgrop och en iskontaktzon. Utvidgningen av reservatet har i länets grusinventering högsta geovetenskapliga värde. "Någon motsvarande stor *kameterassartad* isälvsavlagring är inte känd inom denna del av landet" (Grus och morän i Blekinge, sid 119).

2.3.2 Biologiska bevarandevärden

Förekommande naturtyper i reservatet är blandädellövskog, ekskog, sumpskog, trädbevuxen betesmark, slåttermark, hamlade träd, en liten vegetationsrik sjö i en dödisgrop samt Mieån med en låglänt ö med låg buskvegetation.

I Mieån inom naturreservatet finns bland annat Mieöring och flodpärlmussla (fåtaliga äldre exemplar), svartbent bäckbroms, bäckbaggen *Normandia nitens*, långhorningen smalvingad blomcock (observerad i blommor öster om ån) samt några av de sydöstligaste bestånden av myrlilja i landet. I anslutning till en källa i öster finns inslag av lundflora, med bl a vättersos. Mieån anses i Bottenfaunaundersökningarna ha en artrik bottenfauna med

Mieån. Åfåran har rensats från spridda stenblock. Stenar bör läggas tillbaka i åfåran för att skapa en mer varierad miljö.

Foto: Lars-Göran Olsén.

mycket höga värden. Flera försurningskänsliga arter visar på en stabil miljö med avseende på försurning. Den som starkt hotad (EN) rödlistade och mycket sällsynta fladdermusen barbastell hittades i Grimsåla 2008. Arten är speciellt inriktad på att ta fjärilar, småfjärilar, men också tvåvingar och spindlar. Typiska miljöer för barbastellen kännetecknas av äldre gårdsbebyggelse, ofta i byar med flera närliggande gårdar och ladugårdar. I omgivningen finns rikligt med äldre, grova hamlade träd och andra äldre lövträd, beteshagar och ängar, gärna med översilningsmark och kärr. Vid dålig väderlek är vind- och regnskyddade lövtunnlar längs mindre vägar ut mot utmark och skog viktiga för barbastellen.

Livsmiljöer inom Natura 2000 är 3260 Vattendrag med flytbladsvegetation eller akvatiska mossor, 4030 Torra hedar (alla typer), 6410 Fuktängar med blååtel eller starr, 9070 Trädkädd betesmark, 9160 Näringsrik ek eller ek-avenbokskog.

Områdets fladdermusfauna inventerades 2008. Flodpärlmusslan har inventerats 2003, 2004 och 2007. Gräsmarkerna har basinventerats och skogen har klassats med hjälp av flygbildtolkning (KNAS) inom det ursprungliga naturreservatet och Natura 2000-området. Skyddsvärda träd inventerades 2006. I utvidgningen ingår skogsmark som klassats som område med naturvärde samt sumpskog.

2.3.3 Kulturhistoriska bevarandevärden

Områdets kulturhistoriska värden finns i dalbottnens öppna landskap med blandlövhage och slåttermark med hamlade träd. I västra dalsidan finns husgrunder, tjärdal och linbastu. Dessa kulturvärden bevaras genom att dalbotten hålls öppen genom fortsatt beteshävd och slåtter, en kontinuitet av hamlade träd upprätthålls och i den västra sluttningen hålls husgrunder, tjärdal och linbastu fria från vedartade växter som kan skada lämningarna. I norra halvan av reservatet är Mieån rensad från stenblock för att möjliggöra flottning på ån.

Tjärdal i anslutning till ett torp i västra dalsluttningen. Foto: Lars-Göran Olsén

2.3.4 Intressen för friluftslivet

I området ska man under en kortare promenad kunna se ängs- och hagmark med hamlade träd, Mieån och dess dalgång med åsbildning, terrasser och dödisgröpar. Lite längre bort finns lämningarna av ett torp med odlingsrösen i kanten på en terrass där åkrarna låg samt linbastu och tjärddal.

3 Referenser

Litteratur

1. Barbastella barbastellus. Artfaktablad. Artdatabanken, SLU 2006.
2. Bottenfauna i Blekinge län 1998. Länsstyrelsen i Blekinge län.
3. Bottenfauna i Blekinge län 2001. Länsstyrelsen i Blekinge län.
4. Bottenfauna i Blekinge län 2002. Länsstyrelsen i Blekinge län.
5. Gärdenfors, U. (ed.) 2005. Rödlistade arter i Sverige 2010 – The 2010 Red List of Swedish Species. ArtDatabanken, SLU, Uppsala
6. Handlingsprogram för skydd av fladdermusfaunan. Åtagande enligt det europeiska fladdermusavtalet EUROBATS. 2006. Rapport 5546. Naturvårdsverket.
7. Linden, A. G. och Persson, M. 1987. Grus och morän i Blekinge. Regionala inventeringar av grus mm. Rapport 1987:1. Sveriges Geologiska Undersökning.

Opublicerade rapporter mm

1. Bach, L. 2008. Länsstyrelsens fladdermusinventering 2008. Intern redovisning.
2. Länsstyrelsens trädinventeringar.
3. Länsstyrelsens basinventeringar.
4. Skogsstyrelsens inventeringar av sumpskogar och av nyckelbiotoper.

Kartor

1. Häradskartan
2. Persson, M., 2000. Jordartskarta samt beskrivning till jordartskartan 3E Karlshamn NO. SGU serie Ae nr 138.

4 Planerad markanvändning och skötsel

4.1 Generella riktlinjer

Alla skötselåtgärder inom naturreservatet, t.ex. avverkning och uttransport av virke, ska utföras vid sådan tid och på sådant sätt att skador på vedinsekters fortplantning, mark och fornlämningar minimeras. Virke eller ved som ska flisas får inte lagras inom reservatet eller i närheten av Natur 2000-området under insekternas flygtid. Virke eller ved som har legat i reservatet under insekternas flygtid ska kvarlämnas som faunadepå.

Vid skötselåtgärder ska värdefulla element för faunan och floran sparas såsom grova träd, hålträd, boträd, blommande buskar, stående döda och döende träd, vindfällan eller lågor. Hänsyn ska tas så att fladdermössens och då speciellt barbastellens jaktbiotoper bevaras. Längs Mieån ska finnas träd som skuggar delar av vattnet.

Träd som fallit eller hotar att falla ned över befintliga vägar, stigar, ledningsgator, stängsel, kulturhistoriska lämningar och tomtmarker får upparbetas och avlägsnas. Träd som är värdefulla för faunan och floran, exempelvis grova och gamla träd, ska dock flyttas och lämnas kvar på lämplig plats i reservatsområdet. Röjning av befintliga vägar och ledningsgator får ske i alla skötselområden som berörs. Om avverkning av träd som är värdefulla för faunan och floran blir aktuell i anslutning till ledningsgator bör trädet i första hand toppkapas. Samråd ska ske med Länsstyrelsen.

Kulturhistoriska lämningar såsom fornlämningar i form av kulturmiljöer med torpruiner, stenmurar och odlingsrösen ska bevaras och åskådliggöras. Detta sker praktiskt genom att de hålls fria från uppväxande sly och buskar.

Rensning av diken som avvattnar betes- och ängsmark får ske i reservatet. Årlig betesdrift ska ske på betesmarken mellan ån och vägen samt i blandlövshagen öster om vägen.

4.2 Indelning i skötselområden

Naturreservatet har delats in i 5 skötselområden. Avgränsningen av skötselområdena framgår av bifogad skötselplanekarta, se bilaga 5. Flera spridda trädbestånd eller ytor kan tillhöra samma skötselområde.

Skötselområde 1. Naturvård där området lämnas i huvudsak orört

Skötselområde 2. Naturvård där området kräver begränsad skötsel av träd- och buskskikt

Skötselområde 3. Naturvård där området kräver ängsskötsel

Skötselområde 4. Naturvård där området kräver årligt bete

Skötselområde 5. Naturvård i vattenområden. 5A. Mieån. 5B. Vångagylet.

5 Mål och åtgärder för skötselområden

5.1 Skötselområde 1. Naturvård där området lämnas i huvudsak orört

Areal: 9,7 ha, varav
delområde 1a: 4 ha. *Ekskog*
delområde 1b: 1,8 ha. *Blandskog ädellöv*
delområde 1c: 4,1 ha. *Sumpskog*

Beskrivning

Delområde 1A: Ekskogen

En bergeskog i Mieåns västra dalsida med grovblockig morän. I ekskogen finns ett varierande stort inslag av avenbok, bok, lönn, björk, rönn, brakved,

tall och enstaka granar. I områden med stort inslag av bok finns en väl utvecklad podsol med tjockt lager av råhumus och humusämnesskikt. I buskskiktet finns hassel, berberis, murgröna som börjat klättra upp i träden, blåbär och hallon. På en isälvterrass som varit åkermark till ett torp växer stora slånsnår och ett mindre aspbestånd. Bitvis håller slånbuskarna på att skuggas ut av träden. Död ved finns framför allt som torrakor och lågor av ek med en diameter på 10-20 cm och några som är uppemot 40 cm tjocka. Fältskiktet består bland annat av kruståtel, harsyra och vårfryle. Intill grusvägen i nedre delen av sluttningen finns två mindre grustag. I den översta delen av sluttningen finns en granplantering som ska avverkas och ersättas med självföryngrad lövskog.

Delområde 1B: *Blandskog ädellöv*

En blandlövskog på östra dalsidan med ek, avenbok, bok, lönn och spridda granar. I fältskiktet finns kruståtel, vårfryle, gökärt, liljekonvalj, vitsippa och blåbär. I övre delen av sluttningen finns en isälvsavlagring i form av en terrass. Ner mot vägen finns en hög slänt med skog av tall, björk, ek och bok. I fältskiktet märks ljung, kruståtel och gullris.

Delområde 1C: *Sumpskog*

Området består av ett plant område i höjd med högsta kustlinjen. Området är fuktigt trots att det innehåller gamla öppna diken. Skogen består av björk, avenbok, tall, asp, brakved och hassel. Den norra delen av avenbokskogen ingår i ett område som Skogsstyrelsen klassat som skog med naturvärden. På en liten låg höjdrygg växer några större ekar, tall, avenbok och unga granar. I fältskiktet växer kruståtel, ekorrbar, blåbär och lingon. En markväg som passerar genom området och leder till en granfastighet bevaras enligt gällande servitut. I norra delen av reservatet finns en ö i Mieån som växt igen med pors, björk och tall. Vitmossa förekommer i bottenkiktet.

Bevarandemål

- Endast någon enstaka gran får finnas i området
- Inga främmande trädslag förekommer.
- Skogen utvecklas med intern beståndsdynamik och genom naturlig succession utan påverkan av gran och lärk som sprider sig in i området från planteringar utanför reservatet.
- Lövskogen uppvisar med tiden olikåldrighet, samt hög ålder och lång skoglig kontinuitet i alla delar.
- Antalet grova och ihåliga träd bibehålls eller ökar.
- Röddlistade och andra skyddsvärda arter ska finnas kvar och ha en gynnsam bevarandestatus.
- Kulturhistoriska lämningar såsom torpgrunder, odlingsrösen, stengärdesgårdar, tjärdal och linbastu ska bevaras fria från vedartade växter som kan orsaka skador.

Skötselåtgärder

- Död ved av lövträd samt tall och en lämnas orörd där den står eller faller. Träd som blockerar markerade stigar eller som fallit på kulturhistoriska lämningar får kapas och flyttas åt sidan.

- Røjning av gran som sprider sig från angränsande granbestånd ska ske fortlöpande. Små plantor kan lämpligen rottras.
- Punktåtgärder runt spärrgreniga träd på höjdryggen i 1c.

Engångsåtgärder

-

5.2 Skötselområde 2. Naturvård där området kräver begränsad skötsel av träd- och buskskikt

Areal: 4,9 ha, varav

delområde 2A: 1,3 ha.

delområde 2B: 1,7 ha.

Beskrivning

Delområde 2A: Ädellövskog

Marken präglas av isälvsavlagringar med dödisgrop(ar) och en åsbildning. På åsen växer en olikåldrig lövskog med bergek, avenbok, lind, bok, björk, hassel och med inslag av tall. Död ved finns som lågor av tall och ek. Större delen av skogen på åsen är klassad som skog med naturvärde av skogsstyrelsen.

Delområde 2B: Gallrad ädellövskog

Marken präglas av vad som tolkats som en iskontaktbildning och utgörs av en brant östvärd sluttning. Bitvis är skogen gles efter gallringar som gjorts i syfte att området skulle betas. Skogen består av avenbok, björk, tall, hassel och med inslag av bergek och bok. I fältskiktet finns bl.a. blåsippa och gullviva.

Bevarandemål

- Trädslagssammansättningen utgörs till övervägande del av ädellövträd och i övrigt av andra inhemska lövträdsarter samt tall.
- Gran ska inte finnas i området.
- Inga främmande trädslag förekommer.
- Ädellövskogen uppvisar med tiden olikåldrighet, samt hög ålder och lång skoglig kontinuitet i alla delar.
- Antalet grova och ihåliga träd bibehålls eller ökar.
- Rödlistade och andra skyddsvärda arter ska finnas kvar och ha en gynnsam bevarandestatus.

Skötselåtgärder

- Död ved av lövträd samt tall och en lämnas orörd där den står eller faller. Träd som blockerar markerade stigar får kapas och flyttas åt sidan.
- Naturvårdsinriktad gallring.
- Røjning av gran som sprider sig från angränsande granbestånd ska ske fortlöpande. Små plantor kan lämpligen rottras.

Engångsåtgärder

Markering och røjning av en stig.

Skötselområde 3. Naturvård där området kräver ängsskötsel

Areal: 0,4 ha

Beskrivning

En mindre äng på fuktig mark. I fältskiktet växte 1998 rödven, tuvtåtel, mannagräs, hundstarr, harstarr, hirsstarr, ärtstarr, blekstarr, stjärnstarr, ängsfryle, vårfryle, vecketåg, knapptåg, ryltåg, nysört, humleblomster, ängssyra, brunört, gökblomster, daggkåpa, åkermyntha, röllika, sumpförgätmigej, kärrtistel, älgört, ältranunkel, frossört, amerikansk dunört och fackelblomster.

Bevarandemål

- Arealen 6410 utgör minst 0,4 ha.
- Typiska arter knutna till naturtypen *Fuktängar med blåttåtel eller starr* ska leva kvar och ha gynnsam bevarandestatus. Exempel på för området typiska arter är *hirsstarr*, *stjärnstarr* och *gökblomster*.
- Genom slåtter och efterbete utveckla och bevara en slåtterhävdad fuktängsvegetation samt hålla tillbaka älgört, tuvtåtel, fackelblomster, knapptåg och vecketåg.
- Rödlistade och andra skyddsvärda arter ska finnas kvar och ha en gynnsam bevarandestatus.

Skötselåtgärder

- Årlig fagning, slåtter och efterbete.

Engångsåtgärder

-

Skötselområde 4. Naturvård där området kräver årligt bete

Areal: 4,6 ha, varav

delområde 4A: 3,3 ha.

delområde 4B: 1,3 ha.

Beskrivning 4A

Torr till fuktig betesmark i dalbotten längs Mieåns östra strand. Trädskiktet består av björk, al, ek, avenbok, apel och någon tall. Buskskiktet består av enbuskar och bitvis tät pors. Gran har spridit sig in i hagen de senaste 10 åren. Grässvålen varierar från tät till obefintlig (utträngd av pors, vitmossa och björnmossa). Betetrycket förmår inte att hålla undan pors och vecketåg som bitvis dominerar över fältskiktet. Följande arter växte i fältskiktet 1998: rödven, krypven, vårbrodd, fårsvingel, knägräs, stagg, kruståtel, tuvtåtel, luddtåtel, blåttåtel, piprör, hirsstarr, ärtstarr, harstarr, hundstarr, trådstarr, stjärnstarr, blåstarr, flaskstarr, bunkestarr, ängsull, ängsfryle, vecketåg, knapptåg, ryltåg, liten blåklocka, ängsviol, grässtjärnblomma, röllika, hönsarv, ängssyra, brännässla, kärrtistel, vägtistel, blodrot, kråklöver, vattenklöver, kärrviol, kärrsilja, ältranunkel, spikblad, älgört och myrlilja.

Hagmark längs Mjälsens östra strand, med björk och enbuskar som ger bra strukturer i landskapet som gynnar insekter och fladdermöss.

Foto Lars-Göran Olsén

Bevarandemål

- Arealen *Fuktängar med blåttåtel eller starr* och *Torra hedar* utgör minst 4 ha.
- Trädslagssammansättningen utgörs till övervägande del av björk och i övrigt av andra inhemska lövträdsarter samt tall.
- Träden uppvisar med tiden olikåldrighet, samt hög ålder.
- Antalet grova och ihåliga träd bibehålls eller ökar.
- Längs Mjälse växer många träd som skuggar vattnet och ger ett varierat ljusklimat över ån.
- Inga främmande trädslag eller gran förekommer.
- Typiska arter knutna till naturtyperna *Fuktängar med blåttåtel eller starr* och *Torra hedar* ska leva kvar och ha gynnsam bevarandestatus. Exempel på för området typiska arter är *stagg*, *knägräs* och *hirsstarr*.
- Rödlistade och andra skyddsvärda arter ska finnas kvar och ha en gynnsam bevarandestatus.
- Kulturhistoriska lämningar såsom stengärdesgården ska bevaras fria från vedartade växter som kan orsaka skador.

Beskrivning 4B

En blandlövhaug med hamlade askar i östra dalsidan, som till en del betas av hästar. Sluttningen är delvis brant och med stenblock. Trädskiktet består av hamlade askar samt av björk, ek, lönn, ask, al, fågelbär, avenbok, al samt inslag av en och hassel. Sluttningen i nordöst är inte hävdad och slyet står tätt och högt. Några av de hamlade askarna har sannolikt dött av askskottsjuka.

Ohävdad hage med hamlade träd i nordöstra hörnet av reservatet (2009-10-12). Foto Lars-Göran Olsén

Fältskiktet, som i andra delar av området är hårt betat av hästarna, bestod 1998 av rödven, vårbrodd, lundgröe, kruståtel, piprör, vårfryle, ängsviol, stor och liten blåklocka, ängsvädd, daggekåpa, hönsarv, hagfibbla, fyrkantig johannesört, smultron, blodrot, grässtjärnblomma, ängssyra, brunört, smörblomma, ängskovall, backlök, skogslök, flenört, vitsippa, liljekonvalj, harsyra, ekorrbär, nejlikrot, hallon, blåbär, björnbär, hundkex och maskros.

Bevarandemål

- Arealen *Trädklädda betesmarker* utgör minst 1 ha.
- Trädslagssammansättningen utgörs till övervägande del av ädellövträd och i övrigt av andra inhemska lövträdsarter samt tall.
- Gran ska inte finnas i området.
- Inga främmande trädslag förekommer.
- Träden uppvisar med tiden olikåldrighet, samt hög ålder.
- Antalet grova och ihåliga träd bibehålls eller ökar.
- Typiska arter knutna till naturtypen *Trädklädda betesmarker* ska leva kvar och ha gynnsam bevarandestatus. Exempel på för området typiska arter är *liten blåklocka*, *gökärt*, *ängsvädd* och *teveronika*.
- Rödlistade och andra skyddsvärda arter ska finnas kvar och ha en gynnsam bevarandestatus.
- Kulturhistoriska lämningar såsom odlingsrösen och stengärdesgårdar ska bevaras fria från vedartade växter som kan orsaka skador. Hamlade träd får stå i anslutning till odlingsrösen och stenmurar.

Skötselåtgärder

- Årligt bete.
- Naturvårdsinriktade gallringar av buskar och ungträd.

- Död ved av lövträd samt tall lämnas på lämplig plats. Kronan bör kapas och läggas i en hög på lämplig plats.
- Røjning av gran som sprider sig från angränsande granbestånd ska ske fortlöpande. Små plantor kan lämpligen rottras.

Engångsåtgärder

-

Skötselområde 5. Naturvård i Vattenområden.

Areal: 1 ha, varav

delområde 5A: 0,7 ha. *Mieån*

delområde 5B: 1,3 ha varav 0,3 ha sjö. *Vångagylet*

Beskrivning

Delområde 5A. Mieån.

Mieån har i norra halvan av reservatet en naturlig sträckning men åfåran är rensad från större stenar. I den södra delen har flera av de naturliga åfåror torrlagts genom att en kanal har grävts längs huvudfåran och massorna har lagts upp på östra sidan över de gamla åfåror (se häradskartan bilaga 3). Åns naturtyp är klassad som *Vattendrag med flytbladsvegetation eller akvatiska mossor*.

Inom Regional Miljöövervakning finns en miljöövervakningsstation för flodpärlmussla i naturreservatet.

Bevarandemål

- Arealen *Vattendrag med flytbladsvegetation eller akvatiska mossor* utgör minst 0,7 ha.
- Typiska arter knutna till naturtypen *Vattendrag med flytbladsvegetation eller akvatiska mossor* 3260 ska leva kvar och ha gynnsam bevarandestatus. Exempel på för området typiska arter är Mienöring och flodpärlmussla.
- Röddlistade och andra skyddsvärda arter ska finnas kvar och ha en gynnsam bevarandestatus.

Skötselåtgärder

- Åtgärder för Mienöringen och flodpärlmussla utförs enligt särskilda restaureringsprojekt i Mieån, t.ex. utläggning av stenblock och lekgrus i åfåran.

Delområde 5B. Vångagylet.

Vångagylet är en liten vegetationsrik sjö som ligger i vad som tolkats som en dödisgrop. Sjön är sänkt genom att utloppet har fördjupats. Vegetationen i sjön domineras av gäddnate med inslag av gul och vit näckros, och längs stränderna vattenklöver och bunkestarr. I strandkanten finns vit- och björnmossor samt strandsnår av pors med inslag av videbuskar. Strandskogen består av glasbjörk, asp, tall, ek och al. Flera lågor av björk och någon ek i olika nedbrytningsstadier ligger ut i vattnet. En höjning av vattennivån till en gammal strandlinje, ca 50 cm över nuvarande vattenyta, är på sikt en lämplig åtgärd för att sjön inte ska växa igen helt. En höjning av sjön påverkar en grannfastighet och kan tills vidare inte genomföras.

Bevarandemål

- Vångagylet bevaras som en liten sjö med rik flytbladsvegetation.
- Röddlistade och andra skyddsvärda arter ska finnas kvar och ha en gynnsam bevarandestatus.
- Strandskogen är gles med åldrande lövträd och tall.

Skötselåtgärder

- Nya lågor bör tills vidare tas bort från vattnet för att inte vattenspegeln ska minska.
- Røjning av all gran.

Engångsåtgärder

-

6 Friluftsliv och turism**6.1 Beskrivning**

Området ska vara tillgängligt genom markerade stigar till kvartärgeologiska formationer och till lämningarna efter ett torp som låg i västra dalsidan.

6.2 Övergripande mål

Områdets natur ska kunna upplevas utan att reservatets naturvärden påverkas negativt. Målet för friluftslivet inom naturreservatet Grimsåla är att göra områdets kvartärgeologiska bildningar tillgängliga. Besökare ska dels få möjlighet att lära sig mer om områdets naturvärden kopplat till dess geovetenskapliga och kulturhistoriska utveckling, dels kunna erbjudas möjlighet till rekreation genom att vistas i ett naturskönt landskap.

6.3 Anläggningar för friluftslivet**Bevarandemål**

- En parkeringsplats med utrymme för minst 4 bilar ska finnas centralt i reservatet längs den gamla Tingsrydsvägen.
- 2 väl underhållna informationstavlor med beskrivning av reservatet ska finnas. Informationstavlor längs stigarna ska informera om de kvartärgeologiska bildningarna i reservatet, torp, tjärdal och linbastu.
- Det ska finnas minst 1,1 km väl underhållna markerade stigar inom reservatet.
- Anordningar för friluftslivet ska utformas på ett sätt som minskar risken för förstörelse eller oönskat slitage på de natur- och kulturmiljövärden som finns i reservatet.

Iståndsättningsåtgärder

- Parkeringsplats för 4-6 bilar anläggs i norra halvan av skötselområde 4A
- Informationsskyltar med beskrivning av reservatet sätts upp vid parkeringsplatsen och vid grusvägen väster om Vångagylet.

Underhållsåtgärder

- Regelbunden översyn av parkeringsplats, informationsskyltar, bron över Mieån, stigmarkeringar mm.

7 Utmärkning av reservatsgräns

Utmärkning av reservatets gräns ska utföras av naturvårdsförvaltaren enligt svensk standard SIS 031522 och enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

8 Bränder och brandbekämpning

Brand anses i huvudsak vara negativt för de befintliga värdena i naturreservatet Grimsmåla.

Bränder inom naturreservatet ska släckas enligt gällande lagar. Släckningsarbete sker med försiktighet i samråd med reservatsförvaltningen så att naturvärdena inte skadas.

Eftersläckning och bevakning

Reservatsförvaltaren ansvarar för eftersläckning och bevakning i den av staten ägda marken. Markägaren är enligt lag skyldig att utföra eftersläckning och bevakning. Om så inte sker kan räddningstjänsten utföra eftersläckning men markägaren får då stå för kostnaderna för detta. Reservatsförvaltaren tar ändå ansvaret för släckningsarbetet i samråd med markägaren.

Vatten för släckningsarbete bör inte tas från *Vångagylet* om vattennivån är så låg, eller i sådan omfattning att sjön riskerar att torka ut eller att skador sker på annat sätt.

Åtgärd efter brand

Framtida skötselåtgärder utreds för varje enskilt område som påverkats av branden.

9 Jakt /Jakt och fiske

1. Ingen inskränkning

Rätten till jakt och fiske inskränks inte av reservatsbildningen i den privat ägda delen av reservatet.

2. Skyddsjakt

Inom naturreservatet Grimsmåla får skyddsjakt på predator (t.ex. mink och vildsvin som väsentligt stör eller hotar naturvärdena) utföras. Skyddsjakt får endast ske efter samråd med Länsstyrelsen. I de fall jakträttsinnehavaren inte har möjlighet att utföra nödvändig skyddsjakt har Länsstyrelsen rätt att uppdra åt annan att utföra uppdraget.

Jaktutövandet får inte ske i strid med reservatsbestämmelser eller skötselplan.

10 Tillsyn, dokumentation och uppföljning

10.1 Tillsyn över föreskrifter

Länsstyrelsen ansvarar för tillsyn av föreskrifter.

10.2 Uppföljning av bevarandemål

Uppföljning av bevarandemål kommer att ske enligt av Naturvårdsverket fastställda manualer.

Inom Regional Miljöövervakning finns en miljöövervakningsstation för flodpärlmussla i naturreservatet och biotopkartering utförs i Mieån. Båda med omdrev minst vart 12:e år.

10.3 Dokumentation av skötselåtgärder

Dokumentation av skötselåtgärder kommer att ske i skötseldos.

11 Kostnader och finansiering

Naturvårdsförvaltaren /Länsstyrelsen bekostar åtgärder enligt skötselplanen

12 Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

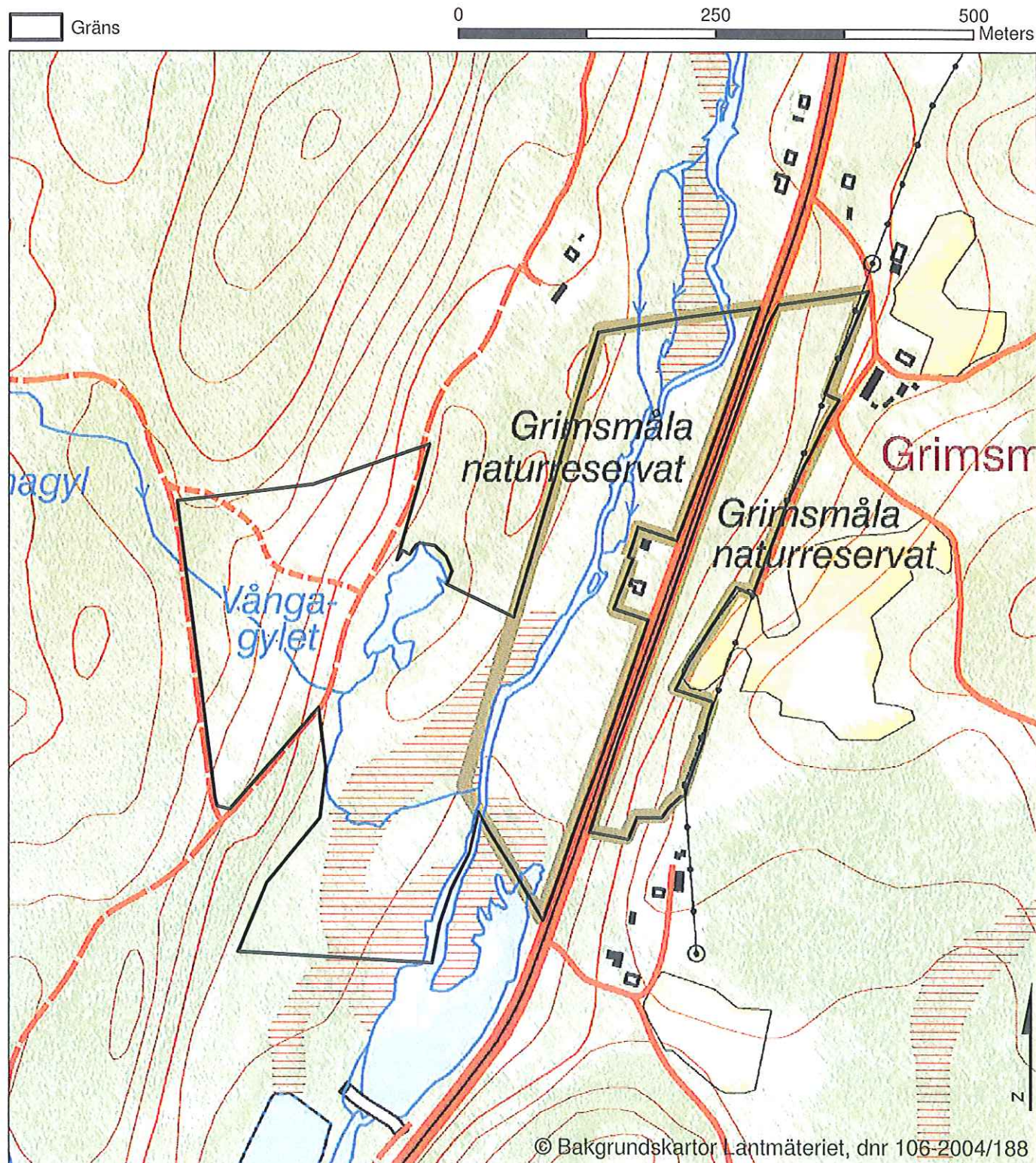
Skötselåtgärd	Var	Vem	Prioritet*	När
Ängsbruk	Skötselområde 3		1	Varje år
Hamling	Skötselområde 4B		1	Vart 5:e år
Betesdrift	Skötselområde 4A och B		1	Varje år
Röjning	Skötselområde 2A, 5B	Länsstyrelsen	1	Inom 5 år
Informationstavlor		Länsstyrelsen	1	Inom 2 år
Vandringsleder, strövstigar		Länsstyrelsen	2	Inom 5 år
Röjning runt forn- och kulturlämningar	Hela reservatet	Länsstyrelsen	2	Inom 5 år
Uppföljning av skötselåtgärder	Hela reservatet	Länsstyrelsen	1	Enligt nationella program för uppföljning
Uppföljning av bevarandemål	Hela reservatet	Länsstyrelsen	1	Enligt nationella program för uppföljning

*Prioritet 1 till 3, varav 1 är högst

Naturreservatet Grimsmåla

Bilaga 1

Naturreservatets gräns

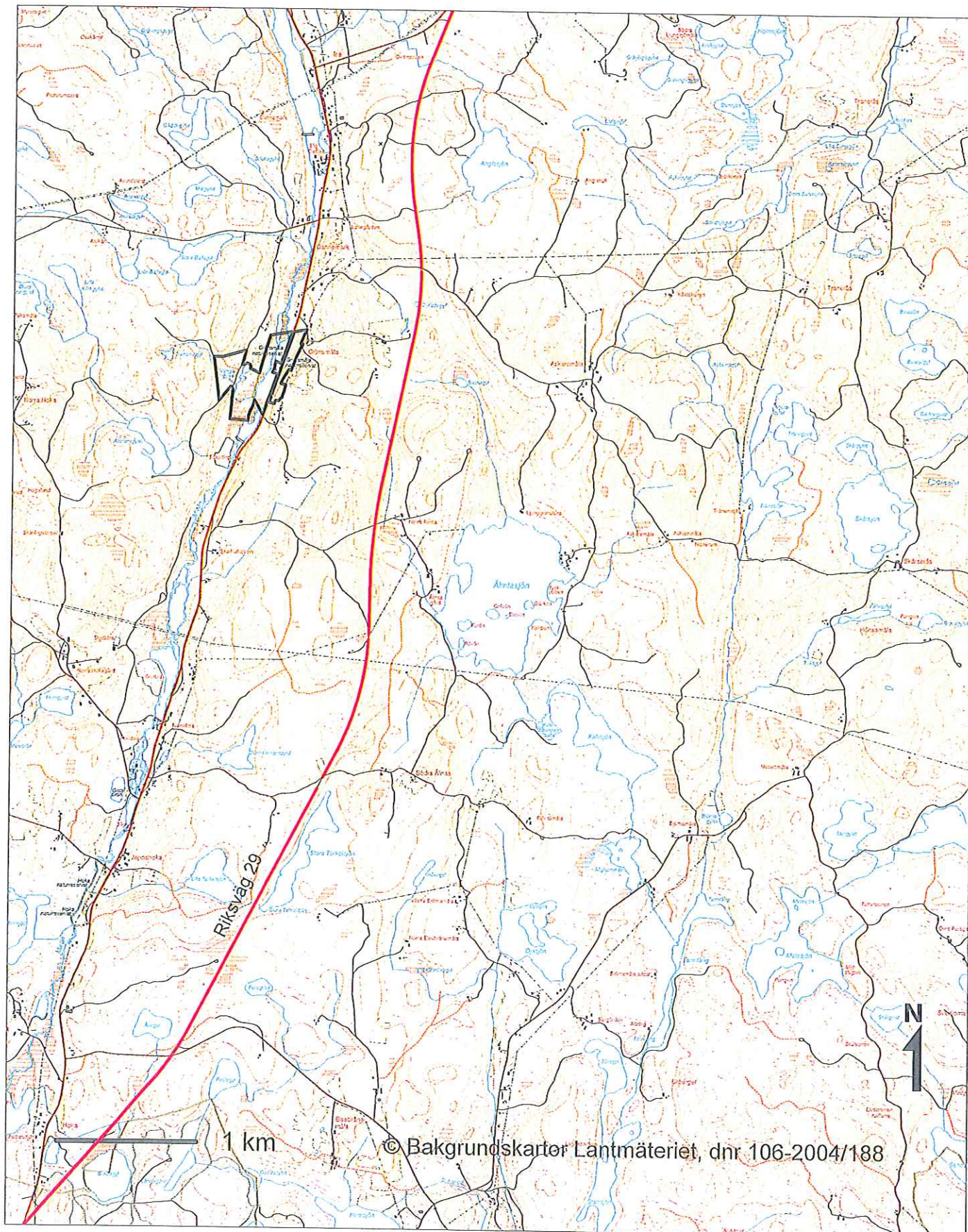
Naturreservatet Grimsmåla

Översiktskarta

Bilaga 2

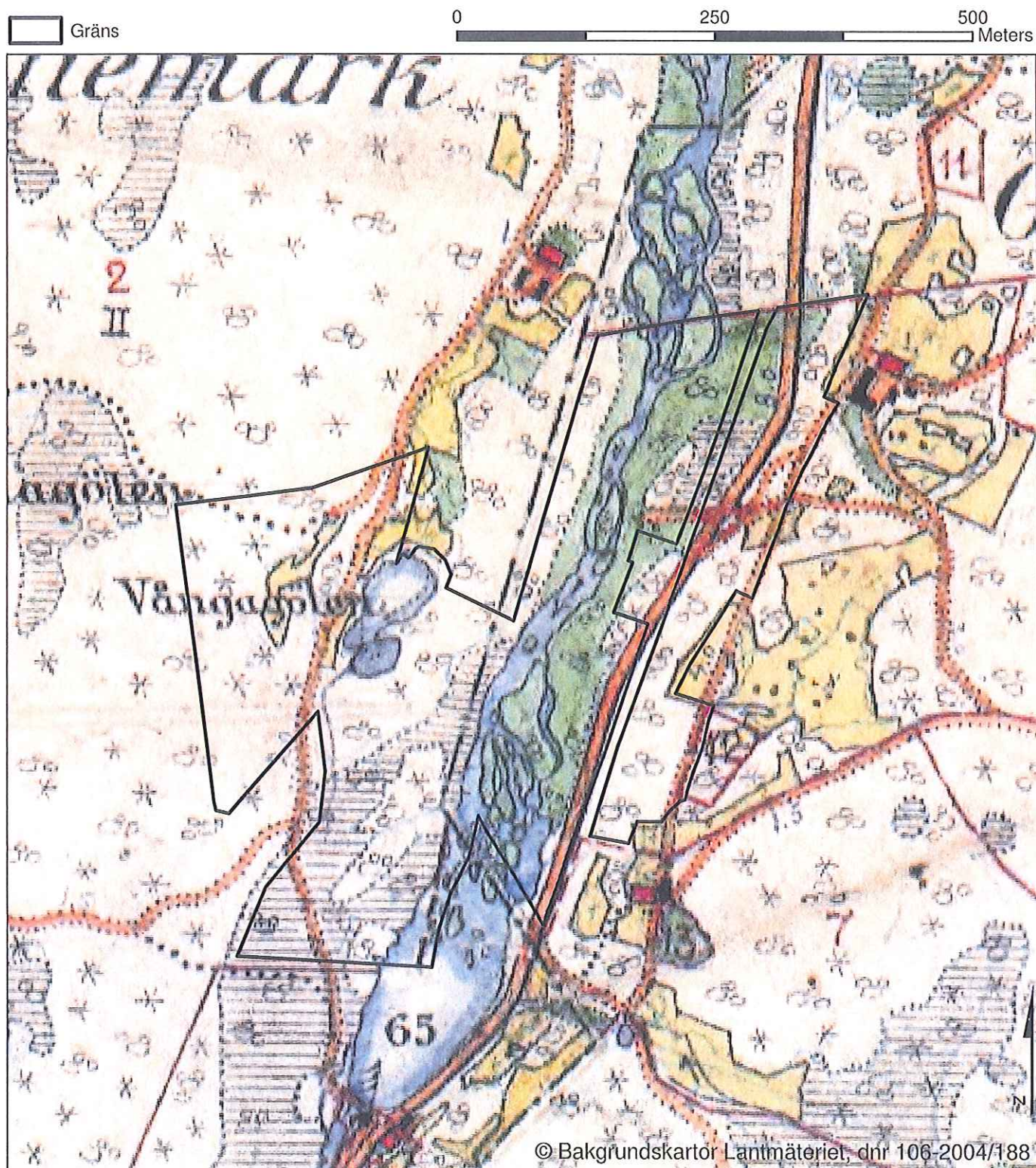
Gräns

Naturreservatet Grimsmåla

Häradskartan, markanvändning 1915-1916

Bilaga 3

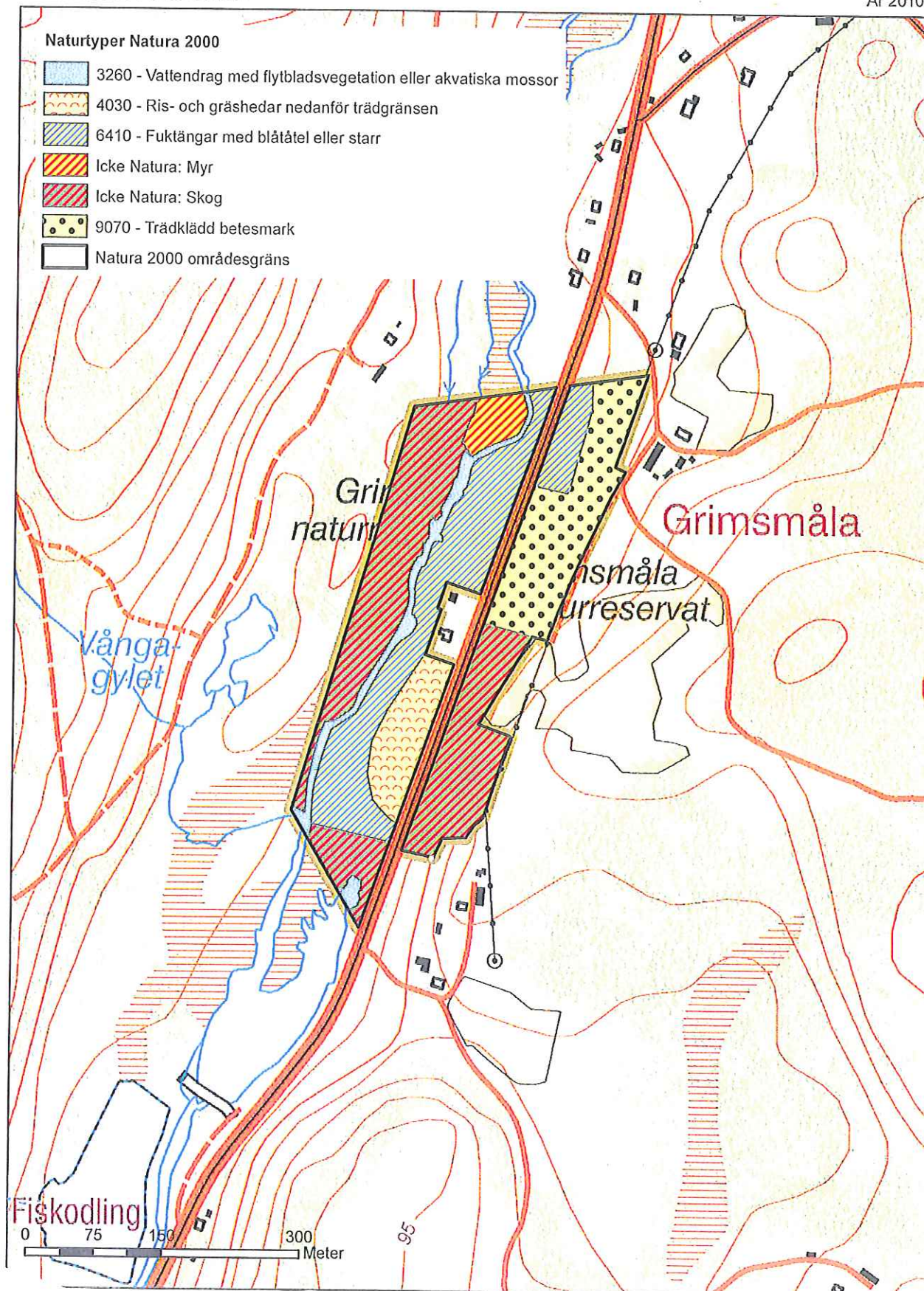
Naturreservatet Grimsmåla

Bilaga 4

Naturtyper enligt Natura 2000

GRIMSMÅLA SE0410122

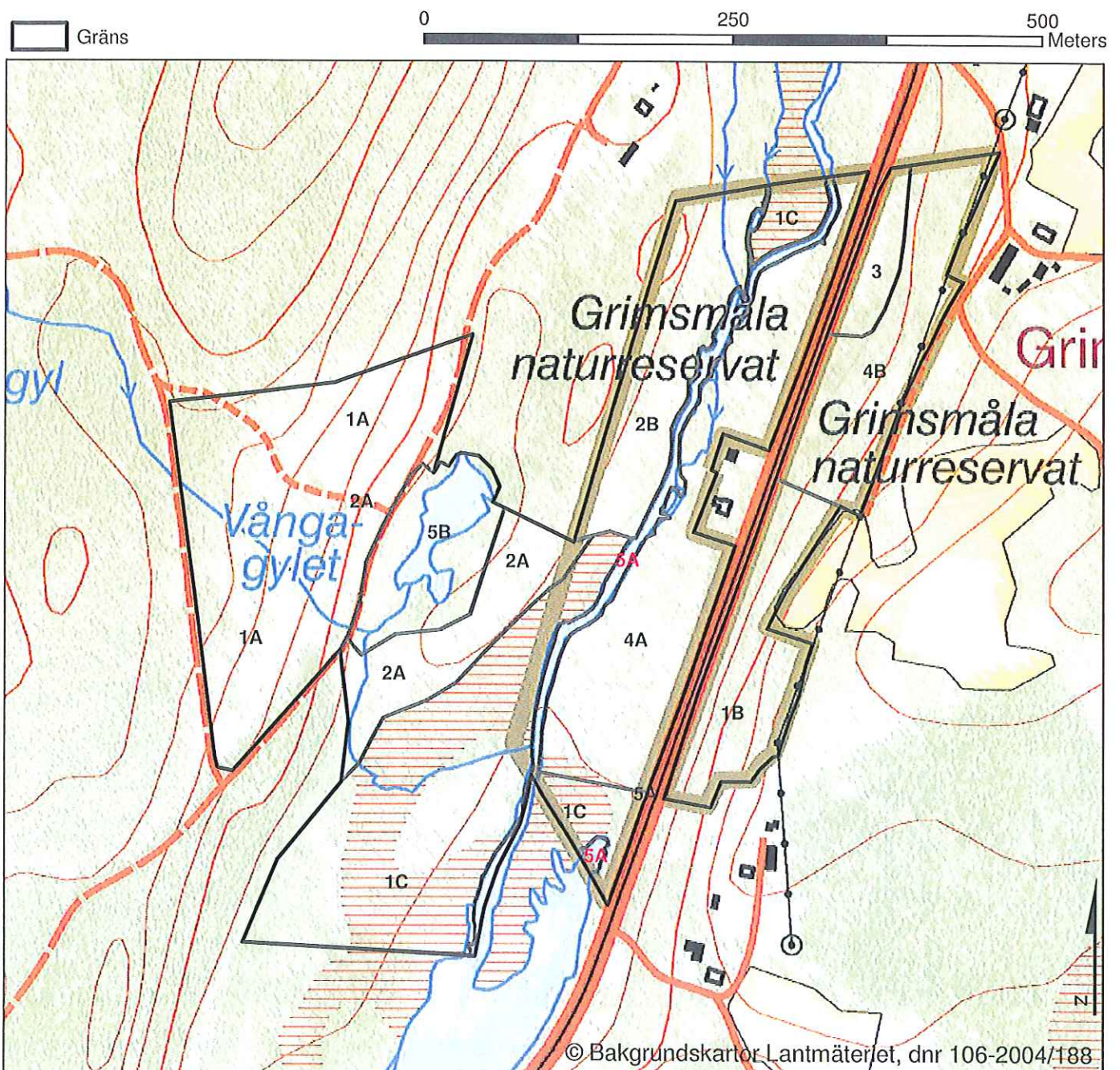
År 2010

Naturreservatet Grimsmåla

Skötselområden

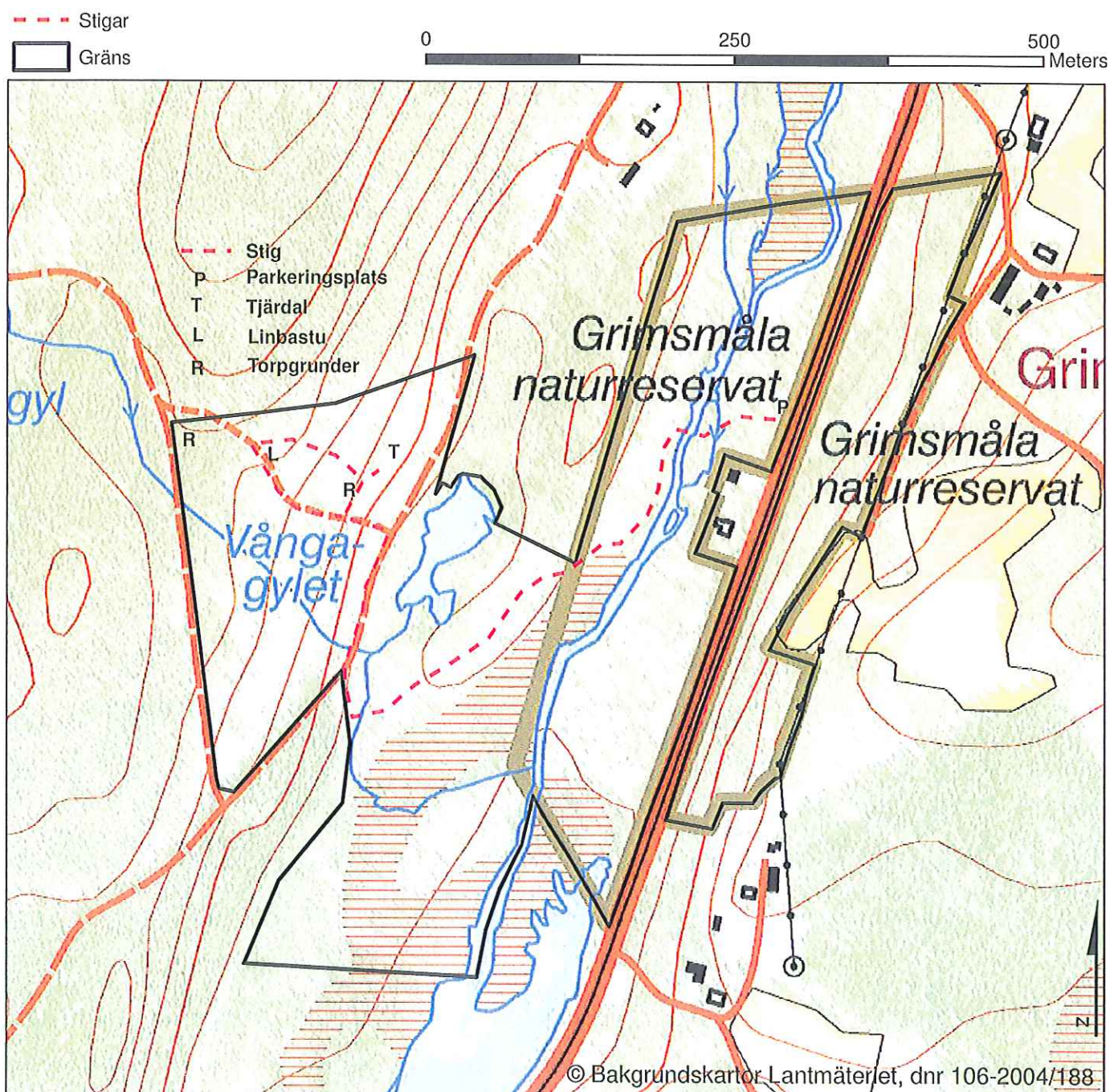
Bilaga 5

Naturreservatet Grimsmåla

Anläggningar för friluftslivet

Bilaga 6

Utdrag ur Jordartskartan 3E Karlshamn NO

